

OKTATÁS – INFORMATIKA – PEDAGÓGIA
KONFERENCIA

2024. február 9.

Online tér

PROGRAM

10:00-10:10

KÖSZÖNTÉS, MEGNYITÓ

Csatár Péter stratégiai és gazdasági dékánhelyettes
Buda András a konferencia elnöke

10:10-11:00

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Kiss Róbert

Algoritmizálás, kreativitás, robotika

Námesztovszki Zsolt

Algoritmikus gondolkodás fejlesztése egy nemzetközi robotépítési és -programozási verseny segítségével

11:00-11:15

Szünet

11:15-13:00

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK I.

13:00-13:30

Szünet

13:30-15:15

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK II.

15:15-15:30

Szünet

15:30-17:00

PROMPTÍRÁS WORKSHOP

17:00-17:15

Szünet

17:15-19:00

**MTA PTB DIGITÁLIS PEDAGÓGIA
ALBIZOTTSÁG NYILVÁNOS ÜLÉSE**

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK I.

11.15-13.00

TEACHING, LEARNING AND DIGITISATION

| | |
|---------------------------------|---|
| <i>Elnök:</i> Czékmán Balázs | Students' autonomous use of technology in learning and using foreign languages: A theoretical framework <i>Csizér Kata, Fekete Imre, Sebestyén Gábor</i> |
| | Lessons learnt from a survey during Covid-19 at the Faculty o Law Enforcement, UPS <i>Kovács Éva, Ürmösné Simon Gabriella</i> |
| | Designing the syllabus of an edtech training module in teacher education <i>Szőke Johanna</i> |
| | How Trainee Teachers Flip Their Class <i>Menyhei Zsófia</i> |

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK I.

11.15-13.00

DIGITALIZÁCIÓ ÉS FEJLŐDÉS

| | |
|----------------------------------|---|
| <i>Elnök:</i> Simonics István | <p>Történeti mozzanatok a digitális tanulás folyamatáról Magyarországon - A kezdetekben és napjainkban <i>Molnár György, Fodor Andrea</i></p> |
| | <p>A közösségi tanulás egy jó gyakorlata a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen <i>Korpiás Márta Katalin</i></p> |
| | <p>Intelligens oktatórendszerek gráf alapú tudásállapot vizualizációja <i>Csepányi-Fürjes László, Kovács László</i></p> |
| | <p>Generatív mesterséges intelligencia elfogadása munkahelyi környezetben: Egy monodramatikus kutatás tanulságai <i>Hartyándi Mátyás</i></p> |

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK I.

11.15-13.00

INNOVÁCIÓK FELSŐ FOKON

| | |
|--------------------------------|---|
| <i>Elnök:</i> Molnár György | <p>Digitális kompetenciák a felsőoktatásban - egy felmérés tanulságai</p> <p><i>Gál Katalin, Székedi Levente</i></p> |
| | <p>Tanulási technikák és motivációk fejlesztése hallgatók körében a felsőoktatás bázisán</p> <p><i>Molnár György, Nagy Enikő, Nagy Katalin, Benyák Anikó, Pongrácz Attila, Petz né Tóth Szilvia</i></p> |
| | <p>Innovációs lehetőség a testnevelő tanárképzésben</p> <p><i>Tamás-Szóra Lóránd, Béki Piroska</i></p> |
| | <p>IKT használat és online közösségi tanulási formák gyakorlata egy magyar és egy indonéz felsőoktatási intézmény szemszögéből</p> <p><i>Herczegh Judit, David Sulistiawan Aditya</i></p> |
| | <p>Közösségi oldalak felhasználói mintázatai a demokratikus elköteleződés mentén</p> <p><i>Pacsuta István</i></p> |

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK II.

13.30-15.15

DIGITALIZÁLÓDÓ ISKOLÁK ÉS PEDAGÓGUSOK

| | |
|-----------------------|--|
| Elnök: Buda András | Digitális eszközök lehetséges alkalmazása 6-10 éves korú gyermekek transzverzális készségeinek fejlesztésében <i>Kulman Katalin</i> |
| | Számítógépes tantárgyi integráció <i>Csernoch Mária</i> |
| | Tudásmegosztó tanári hálózat építése és működtetése az online térben <i>Tóth Andrea</i> |
| | Pedagógusok reflexióinak feltárása mobiltechnológia alkalmazásával készült tanulói alkotások értékelése kapcsán <i>Sinkovics Ádám</i> |
| | Iskolák digitális érettségének vizsgálata egy budapesti tankerület iskoláiban <i>Czékmán Balázs, Buda András</i> |

TEMATIKUS SZEKCIÓ-ELŐADÁSOK II.

13.30-15.15

TANULÁS A XXI. SZÁZADBAN

| | |
|----------------------|--|
| Elnök: Ollé János | <p>A digitális szövegértés fejlesztésének módozatai a Digitális kultúra tantárgy tankönyveiben található feladatokban. Hiányok és lehetőségek</p> <p><i>Kubinger-Pillmann Judit, Györe Géza, Bognár Amália</i></p> |
| | <p>Digitális nyelvtanulási alkalmazások elemzése és értékelése</p> <p><i>Thékes István</i></p> |
| | <p>Gyermekek egészségtudatos, illetve környezettudatos magatartásának fejlesztésében használható új, elektronikus tananyagcsomag bemutatkozása</p> <p><i>Zsákai Annamária, Molnár Kinga, Varró Petra, Tóth Erika</i></p> |
| | <p>A technológiára irányuló autonómiai profillal rendelkező magyar középiskolások jellemzői: Egy klaszterelemzés eredményei</p> <p><i>Zólyomi Anna, Csizér Kata, Albert Ágnes, Smid Dávid</i></p> |
| | <p>A digitális munkarend hatása az oktatásra – esettanulmány a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium példáján</p> <p><i>Havassy András</i></p> |

PROMPTÍRÁS WORKSHOP

15.30-17.00

Molnár Tamás – Buda András

Debreceni Egyetem

Napjainkban ha valakiben egy kérdés, vagy valamilyen igény felmerül, akkor legtöbbször az interneten kezdi el keresni a választ. Beírja valahogy a keresőbe a kérdését és sokaknak eszébe sem jut, hogy legtöbbször már ekkor vesztésre ítélték keresésüket, próbálkozásuk zsákutcába fog vezetni. Pedig a megjelenő találatok száma már árulkodó, a több ezres vagy százezres találatszám már intő jel. A legtöbben azonban ezzel egyáltalán nem foglalkoznak. Megnéznek néhányat az első oldal találataiból, aztán így-úgy átfogalmazzák a kérdést és ismét próbálkoznak. Ezt addig folytatják, amíg nem járnak sikerrel vagy el nem megy a kedvük a próbálkozásuktól. Az elenyésző kisebbség viszont már eleve, vagy az első próbálkozás eredményeit látva különböző szűrők beállításával speciális keresést indít el. Nem meglepő módon ők minden bizonnyal sokkal hamarabb végeznek és pontosabb találatokhoz fognak jutni.

A 2022 végén általánosan elérhetővé tett ChatGPT egy teljesen új dimenzióba transzformálta a kereséseket. Az OpenAI által kifejlesztett, mesterséges intelligencián alapuló chatbot természetes nyelven kommunikál a felhasználókkal. Választ ad kérdésekre, ha akarjuk tanácsokat ad problémák megoldásához, segít szövegírásban, információk keresésében, de a sort szinte végtelen hosszan lehetne folytatni. Használata promptok (parancs, kérdés, utasítás) beírásával történik, a felhasználó ezzel indítja el és irányítja a „társalgást”. Ahhoz, hogy a legtöbbet kihozzuk a ChatGPT-ből, jó promptokat kell írunk, prompt optimalizálással sokkal hatékonyabban tudjuk kihasználni a lehetőségeket.

A hatékony prompt készítésnek két fő eleme van: a prompt szövege és a nyelvi modell paramétereinek beállítása. A workshopon oktatáshoz kapcsolódó példákon keresztül mutatjuk be a prompt szövegének általános elemeit, valamint a különféle esetekben használt egyedi kiegészítéseket. Kitérünk a ChatGPT oldalán elérhető paraméter beállításokra is, és bemutatjuk azok hatását a válaszokra.

MTA PTB DIGITÁLIS PEDAGÓGIA ALBIZOTTSÁG NYILVÁNOS ÜLÉSE

17.15-19.00

SZÁMÍTÓGÉPES ÉS ALGORITMIKUS GONDOLKODÁS, TRANSZVERZÁLIS HATÁSOK

Program:

- *Köszöntő* – Buda András
- *Előadások:*
 - Áttekintés a számítógépes gondolkodás fejlesztésének lehetőségeiről és lehetséges hatásairól az oktatás különböző területein – *Febér Péter*
 - Számítógépes gondolkodás – transzverzális készségek – *Turcsányi-Szabó Márta*
 - Transzverzális készségek fejlesztése egy robotika verseny segítségével – *Námesztovszkei Zsolt*
- *Hozzászólások, vita.*

AZ ELŐADÁSOK ÖSSZEFOGLALÓI
az első szerzők betűrendjének sorrendjében

ISKOLÁK DIGITÁLIS ÉRETTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA EGY BUDAPESTI TANKERÜLET ISKOLÁIBAN

Czékmán Balázs, Buda András

Kispesti Puskás Ferenc Általános Iskola, DE BTK, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet

czekman.balazs@puskasiskola.hu, buda.andras@arts.unideb.hu

A digitális érettség (digital capability) olyan „képességet” jelent, melyet az alapján határozunk meg, hogy a szervezet kultúrája, politikája és infrastruktúrája milyen mértékben támogatja, illetve teszi lehetővé a digitális megoldásokat (Killen és Beetham, 2017). Ez az oktatás esetében digitális technológiához kapcsolódó kultúrát, irányelveket, a pedagógusok és a tanulók digitális kompetenciáját jelenti olyan iskolai környezetben, mely elkötelezett a digitális pedagógia terén (Castaño et al., 2021).

Az iskolák digitális érettségét, az iskolai digitális eszközhasználatot – többek között – az Európai Bizottság mérte átfogóan, például az „IKT az oktatásban kutatás” keretein belül (Európai Bizottság, 2019). Ennek eredményei hazánkra nézve vegyesek: humánerőforrás tekintetében néhány területen az átlagosnál jobb képzetmutattak a hazai intézmények, azonban az iskolák felszereltségének vonatkozásában, vagy a digitális stratégiákkal való rendelkezés szempontjából már átlag alattiak voltak az eredmények. Ez a COVID-19 világjárvány miatti iskolazárások alatt jelentős hátráltató tényező volt. Számos eltérő megoldással próbálkoztak az intézmények, melynek eredményeként az iskolák között jelentős eltérések alakultak ki (Buda és Czékmán, 2021). Az OECD „Pisa in Focus” 2020-as kutatása másfajta okokra is rámutatott: a hazai iskolák online tanulási platformokkal való rendelkezés tekintetében mélyen az OECD átlaga alatt helyezkedtek el, illetve a pedagógusok számára sem állt rendelkezésre olyan oktatási anyag, melynek segítségével a digitális eszközök használata elsajátítható lett volna (Ikeda, 2020). Mindezek következtében megállapítható, hogy a digitális eszközöket bevonó, rugalmas tanulási utakat biztosító tanulási környezetek megteremtésére és integrálására sem az oktatási intézmények, sem pedig az ahhoz kapcsolódó résztvevők nem álltak teljes mértékben készen (Czirfusz és mtsai., 2020).

Jelenleg zajló kutatásunk célja az oktatási intézmények digitális technológia használatának, digitális érettségének vizsgálata. A kvantitatív és kvalitatív elemeket tartalmazó kutatás számítógéppel támogatott online adatfelvételen alapul. A kutatás mérőeszközeként kérdőívet használunk, melyben átvett és saját készítésű kérdések is szerepelnek. Az iskolák digitális érettségének feltérképezéséhez a DigCompEdu-n alapuló SELFIE-t választottuk. A vizsgálatba egy budapesti Tankerületi Központ minden iskoláját bevontuk (N=40). A folyamatban lévő kutatásunk eredményei alapján a vizsgált oktatási intézmények részletes megismerését várjuk, melyet a SELFIE-eszköz szerinti területek (Együttműködés és hálózatépítés; Infrastruktúra és eszközök; Pedagógia; Értékelési gyakorlat; Tanulói digitális kompetencia) alapján kívánjuk bemutatni.

STUDENTS' AUTONOMOUS USE OF TECHNOLOGY IN LEARNING AND USING FOREIGN LANGUAGES: A THEORETICAL FRAMEWORK

Kata Csizér¹, Imre Fekete², Gábor Sebestyén¹

¹ Eötvös Loránd University, ² Budapest Business University

wein.kata@btk.elte.hu, fekete.imre@uni-bge.hu, gaborsebestyen1995@gmail.com

The aim of this presentation is to describe a theoretical framework designed to explore students' autonomous use of technology during foreign language learning processes. The rationale behind our efforts is twofold. First, Hungarians still lag behind in foreign language knowledge within the European Union (European Statistics, 2021); therefore, studies focusing on increasing the efficiency of language teaching in Hungarian public education should be welcomed. Second, earlier studies investigating students' autonomous use of technology (e.g., Csizér et al., submitted for publication) only provided a fairly simple conceptualization of this concept, mainly taking into account language learning in the classroom. To achieve our aim, the first undertaking is to collect and analyze documents that inform language teaching in Hungary on various levels of education. This analysis focuses on instances of autonomy and autonomous use of technology in these documents, paying special attention to formal and informal contexts, the role of the teacher, individual and collaborative nature of learning, methods, and tools. A second approach is to map issues relating to language teachers. Interview and questionnaire data could be collected on their openness, knowledge, desire, and degree of freedom pertaining to autonomy in general and autonomous use of technology in particular. Teachers could also inform us about contextual issues such as their school climate, local curriculum, and school initiatives that may contribute to students' autonomous use of technology. A third angle could be offered by classroom observation studies in which data could be obtained regarding the use of technology in the classroom, the direct socialization of technology, and individual and/or collaborative autonomy. By observing classroom dynamics, further insight could be gained into different levels of interaction shaping autonomous behavior, as well as tendencies of teachers fostering autonomy acquired or to be acquired in formal and informal contexts. Finally, data could be collected on autonomy and autonomous use of technology in and beyond the classroom from language learners. This would include their technological and metacognitive knowledge, their personality, openness to new information, motivation, their current and future selves, social influences, possible sources of autonomy, resources at home, and freedom to be autonomous. Further information could also be gathered on the extent to which learners' autonomy may be intentional or unintentional, trait or state, and acquired or inherently present. In the final part of our presentation, we will provide possible theoretical and pedagogical implications of the proposed framework of students' autonomous use of technology.

INTELLIGENS OKTATÓRENDSZEREK GRÁF ALAPÚ TUDÁSÁLLAPOT VIZUALIZÁCIÓJA

Csepányi-Fürjes László, Kovács László

Miskolci Egyetem, Informatikai Intézet

laszlo.csepanyi-furjes@uni-miskolc.hu, laszlo.kovacs@uni-miskolc.hu

A tanuló aktuális kognitív struktúrája jelentősen befolyásolja a tanulás menetét, ezért az intelligens oktatórendszerek egyik kulcsfontosságú feladata a tudásszint mérése és értékelése. A hagyományos értelemben vett pedagógiai mérés-értékelés egyik feladata, hogy a tanulókat eltérő teljesítményszintű csoportokra ossza szét. Többek között ezen kérdést kutatja a tesztelmélet, melyet Amerikában IRT (Item Response Theory), Európában pedig Rasch-modellekként ismernek. Sajnos ezen módszer nem alkalmas arra, hogy választ adjon arra kérdésre, hogy a tanuló tudásában hol vannak a hiányosságai és merre haladjon tovább. Ezen értékelő modell így nem alkalmas egy intelligens oktatórendszerbe történő beépítésre. Kutatásunk során olyan intelligens oktatórendszert fejlesztünk, mely tudásreprezentációra egy tudástér alapú gráf modellt használ, melyet EKSG-modellnek (Evolving Knowledge Space Graph) neveztünk el. Az EKSG-modell, Jean-Paul Doignon és Jean-Claude Falmagne 1985-ben publikált munkáján alapul, mely a szakirodalomban Tudástérelméletként terjedt el. A tudástérelmélet alapfelvetése, hogy a tudást olyan kérdések halmazaként reprezentálhatjuk, melyek között fennáll az úgynevezett előfeltétel reláció. Vagyis egy bizonyos kérdésre akkor tudja a tanuló helyesen megadni a választ, ha az ezzel a kérdéssel előfeltétel relációban lévő kérdésekre már tudott válaszolni. Például szorozni akkor tud a tanuló, ha már ismeri az összeadás műveletét. Az előfeltétel relációban lévő ismeretek összessége az úgynevezett tudástér. A tudástér reprezentálható egy előfeltétel diagram segítségével, mely tulajdonképpen egy irányított körmentes gráf. Adott tanuló tudásállapota azon kérdések halmaza, melyekre a tanuló helyesen tud válaszolni. A tudástérben a tanuló tudásállapota és az előfeltétel reláció segítségével megállapítható azon kérdések halmaza, melyek által reprezentált tudás megszerzésére a tanuló már készen áll, valamint azon kérdések halmaza, melyekhez visszalépve a tudását mélyítheti. A szakirodalom ezen kérdéseket külső perem- (outer fringe) illetve belső peremkérdésekként (inner fringe) ismeri. A tanuló aktuális tudásállapotát vizualizálhatjuk a külső és a belső perem megjelenítésével. Kutatásunk újdonságát az adja, hogy a tudásállapot gráfját gráfbeágyazás segítségével egy kétdimenziós síkra transzformáljuk, és a külső és belső perem megjelenítésére színekódokat alkalmazunk. Ezáltal egy teljesen újszerű vizuális értékelésre nyílik lehetőség, mely pontos információt nyújt arról, hogy a tanuló milyen ismeretekkel rendelkezik, és hogy milyen irányokban indulhat tovább tanulmányai során.

SZÁMÍTÓGÉPES TANTÁRGYI INTEGRÁCIÓ

Csernoch Mária

Debreceni Egyetem Informatikai Kar

csernoch.maria@inf.unideb.hu

Az oktatás következő nagy kihívása a tanulók és a tanárok számítógépes gondolkodásának fejlesztése (Wing 2006). Ehhez elengedhetetlenül szükséges mind a tanulók, mind a tanárok részéről az informatikában is rejlő dinamikus, tartalomalapú igazságok felfedezése és megismerése, a tudomány iránti mély tisztelet kialakulása (Chen – Morris – Mansour 2014). Ahhoz, hogy ezeket a célokat meg tudjuk valósítani az oktatás olyan átalakítására van szükség, ahol a jelenleg domináns eszközökről – beleértve a hardver és a szoftver eszközöket is – átkerül a fókusz a számítógépes problémamegoldásra. Kutatásaink igazolják, hogy az alábbi – az oktatásból és az iparból érkező –megközelítések együttes alkalmazása vezethet el egy hatékony digitalizációs folyamathoz.

- Olyan megközelítésekre van szükség, amelyek alkalmasak a hagyományos, papíralapú tantárgyi feladatok hatékony digitalizálására a fókusz áthelyezésével az eszközökről a tartalomra a TPACK (Angeli – Valanides 2015). valamennyi komponensének aktiválásával, ami magába foglalja a tantárgyi integrációt is.
- Az iparban már bizonyítottan hatékony húzó (Ohno 1988) rendszerű oktatási megközelítésre van szükség digitális környezetben is, amellyel kiváltható az eszközök gyors elévüléséből és az alacsony hatékonyságú digitális produktumokból származó veszteségek csökkentése vagy megszüntetése.

Kiemelten fontos, hogy az átalakulás digitális környezetben történik beleértve az unplugged fázisokat is. A tisztán digitális környezet rendkívül motiváló a digitális környezetben szocializálódott tanulók számára, ugyanakkor az unplugged és semi-unplugged megoldások fontos szerepet játszanak az adatgyűjtési, a tervezési és a diskussziós folyamatokban (Polya 1945). A jelenleg kísérleti fázisban lévő mentorálási és kutatási folyamat elsődleges célja a tanárok motiválása és számítógépes gondolkodásának fejlesztése. Kvalitatív mérések – interjúk, óralátogatások, digitalizált feladatok és óratervek elemzése – és a minőségi digitális produktumok mutatják, hogy személyre szabott konzultációk, mentori támogatás, papíralapú feladatokat kiválasztásának és digitalizálásának folyamata pozitív hatással van a tanárok számítógépről alkotott elképzeléséről és véleményéről, formálja a digitális önértékelést és értékelést, növeli a nyitottságot a számítógéppel támogatott tantárgyi integráció és a hatékony digitális problémamegoldás irányába.

DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK A FELSŐOKTATÁSBAN - EGY FELMÉRÉS TANULSÁGAI

Gál Katalin, Székedi Levente

Partiumi Keresztény Egyetem

katalin.gal@partium.ro, szekedi.levente@partium.ro

A digitális kompetenciák mérése, fejlesztése kulcskérdés a 21. századi ember számára. A világjárvány felgyorsította az adaptációt, ugyanakkor előtérbe is helyezte a téma aktualitását. Románia esetében egy paradox helyzet áll fenn: a digitális gazdaság és társadalom index digitális infrastruktúra dimenziójában az élmezőnybe tartozik az ország, a többi dimenzió esetében viszont (digitális kompetenciák, digitális szolgáltatások, a vállalati és közigazgatási szféra digitalizáltsága) az európai rangsor végén helyezkedik el (DESI, 2023). Az oktatási folyamatban kiemelten fontos ez a fajta kompetenciafejlesztés, hiszen mind az európai, mind pedig a hazai – romániai – oktatáspolitikai stratégiák előtérbe helyezik ezt a területet, számos célirányos program és forrás koncentrálódik a digitalizáció infrastrukturális és tartalmi fejlesztésére egyaránt. Kutatásunk előzménye egy 2018-ban elvégzett, a Partiumi Keresztény Egyetem akadémiai közösségét célzó digitális kompetenciavizsgálat – melynek eredményeit számos konferencián bemutattuk és amelyre alapozta az intézményünk a digitalizációs stratégiáját. A kutatást 2023-ban megismételtük az egyetem oktatói és hallgatói körében, előadásunkban a frissen végzett kutatás eredményeit mutatjuk be. Az elemzés során a tanulási és tanítási folyamatot szolgáló digitális egyközökkel való ellátottságon túl az eszközök használatának magabiztosságát, valamint a tanításban és tanulásban előforduló gyakoriságát helyeztük előtérbe és azt feltételeztük, hogy mind a hallgatók, mind pedig az oktatók az előző méréshez képest fejlődtek a digitális kompetenciák terén.

GENERATÍV MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ELFOGADÁSA MUNKAHELYI KÖRNYEZETBEN: EGY MONODRAMATIKUS KUTATÁS TANULSÁGAI

Hartyándi Mátvás

Budapesti Corvinus Egyetem, Gazdálkodástudományi Doktori Iskola

matyas.hartyandi@uni-corvinus.hu

A különféle generatív mesterséges intelligencia (GMI) megoldások széles körben való elterjedésével 2023-ban tömegek kezdtek ilyen eszközöket használni, miközben sokan továbbra sem ismerik, vagy egyenesen elítélik és elutasítják ezeket a technológiákat. A technológia-elfogadás vizsgálata és támogatása különösen fontos olyan szervezetekben, ahol a munkavállalóknak laikusként kell GMI-vel dolgozniuk, hiszen ezek a technológiák jelentős hatással lehetnek a produktivására és elégedettségére. A támogatás vállalati közegben gyakran nonformális képzés, tréning formájában valósul meg, de léteznek olyan módszerek is, ahol a feltárás és fejlesztés integráltan történik.

Kutatásunk tárgya egy hazai tanácsadó cég MI projektcsapata, akik 2023-ban munkájuk során GMI-t kezdtek használni. Interpretatív kutatásunk során az ő GMI élményeiket kívántuk megérteni. A mélyinterjúk lefolytatásához a Jacob L. Morenohoz kötődő monodráma eszköztárát választottunk, mert képes a válaszadók saját maguk elől is rejtett előfeltevéseit és érzéseit, mélyen gyökerező hiedelmeit és attitűdjeit a felszínre hozni. Monodráma során a térben jelen lévő berendezések és kellékek szimbolikus tárgyként, projekciós eszközként funkcionálnak. Spontán újrendezésükkel és ennek a folyamatnak a verbalizálásával az alany kézzelfoghatóvá és vizuálissá, azaz külsővé alakíthatja belső világát, fizikailag is lemodellezve azt. Az interjúk lefolytatásához pszichodráma-vezető végzettségű, monodramatikus coachingot hivatásszerűen alkalmazó külső interjúztatót vontunk be. Az adattgyűjtés először az interjúalanyok GMI-értelmezését és a technológiával kapcsolatos érzéseit járta körbe. A diád-kapcsolat megmutatása után a jelentésmező kiszélesítésre került a szervezeti, majd társadalmi-kulturális kontextusra is.

Az adatelemzés során a résztvevők GMI-vel kapcsolatos reakcióit, érzéseit, viszonyát, helyzetét és vágyait elemeztük, kitérve a mondott és modellezett síkra is. Az adatelemzés előzetes eredményei azt mutatják, hogy az interjúalanyok rendkívül sokféleképpen élék meg a GMI-t, ugyanakkor a válaszaik egy jelentős része értelmezhető a technológia-elfogadással (TAM, UTAUT, TOE), vagy innovációterjedéssel kapcsolatos (innovációk diffúziója, Gartner szenzáció görbe) modellekkel. Más válaszok inkább a pszichológiai tárgykapcsolat-elmélethez köthetőek.

A kutatási eredmények hozzájárulnak a GMI technológiák használatával kapcsolatos munkavállalói élmények megértéséhez, valamint a dramatikus interjútechnikák és fejlesztő-intervenciók terjedéséhez. Az eredmények azt is segíthetnek felülvizsgálni, hogy a meglévő funkcionalista elfogadás-modellek mennyire jól tudják a gyakran antropomorfizált GMI technológiákkal kapcsolatos emberi viszonyulásokat leírni és megmagyarázni.

A DIGITÁLIS MUNKAREND HATÁSA AZ OKTATÁSRA – ESETTANULMÁNY A BUDAPEST II. KERÜLETI II. RÁKÓCZI FERENC GIMNÁZIUM PÉLDÁJÁN

Havassy András

Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium

havassyandras@gmail.com

A COVID19-pandémia alatt bevezetett otthoni digitális munkavégzés a digitális eszközök gyors elterjedését eredményezte a közoktatásban. Az említett témában végzett kutatások jellemzően a pandémia alatti helyzetre, az átállás tapasztalataira fókuszálnak (Fekete és Porkoláb 2020, Kóródi, Jagodics és Szabó 2020, N. Kollár 2021), azonban a diákok véleményét felmérő vizsgálat, amely a digitális munkarend előtti és utáni helyzetet hasonlítja össze és a változás mértékét méri fel a magyar közoktatásban – tudásunk szerint – nem történt.

Ennek megfelelően, a kutatásunk célja annak megismerése, hogy milyen hatással volt az otthoni digitális munkarend intézményünk digitális eszközhasználati szokásaira, vagyis hogyan változott meg a jelenléti oktatásban használt eszközök kiválasztása, hogyan változtak meg a diákok és a tanárok digitális munkavégzési szokásai. A kutatás hangsúlyos része, amelyben a digitális munkarend előtti, alatti és utáni helyzetek kerülnek összehasonlításra, mert ez mutatja be a tanulás-tanítás átalakulását. A primer kvantitatív adatgyűjtés online űrlappal történt, melyet egy II. kerületi gimnázium 12 osztályának 235 diákja töltött ki. Az űrlap beállításai biztosították, hogy csak az említett oktatási intézmény diákja lehetett a kitöltő és csak egy beküldés volt lehetséges. Olyan, magasabb évfolyamra járó diákok véleményét kérdeztük meg, akik a digitális munkarend előtt is a vizsgált iskolába jártak legalább egy teljes tanévet. Az űrlapon a diákok 23 egyszeres választás, többszörös választás és Likert-skála típusú kérdésekre válaszoltak, néhány kérdésnél szabad szöveges válasz lehetőséggel kiegészítve. Az eredmények statisztikai feldolgozása SPSS programmal, keresztábla elemzéssel történt.

A kutatás eredményei. A digitális eszközhasználat céljában és gyakoriságában minden vizsgált területen (kapcsolattartás /üzenetek/; kapcsolattartás /posztok/; ismeretek átadása; feladatok kiadása; gyakorlási lehetőség; értékelés és visszajelzés) jelentős változások történtek, kiemelkedően a kommunikációban. További lehetőségek vannak a digitális eszközhasználat bővítésére, elsősorban a gyakorlási lehetőség valamint az értékelés és visszajelzés területén. Tanulástámogató rendszerként a kizárólagos Facebook használat eltűnt, gyakorlatilag nullára csökkent a tanulástámogató rendszert nem használó tanárok aránya és a korábban tanulástámogató rendszert nem használó tanárok mindannyian Teams használók lettek. Jelentősen nőtt a tanórai okostelefon használatot kérő tanárok aránya is. Előadásunkban a fenti eredmények részleteit tervezzük bemutatni. Az eredmények nem csak a hasonló helyzetekre való felkészülést segíthetik, hanem a jelenléti oktatásban is hasznosíthatók lehetnek (Buda és Czékmán, 2021).

IKT HASZNÁLAT ÉS ONLINE KÖZÖSSÉGI TANULÁSI FORMÁK GYAKORLATA EGY MAGYAR ÉS EGY INDONÉZ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY SZEMSZÖGÉBŐL

Herczegh Judit, David Sulistian Aditya

DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet, DE BTK Humán Tudományok Doktori Iskola

herczeghjudit@gmail.com, davidsaditya@umisayogya.ac.id

Számos hazai és nemzetközi tudományos kutatás vizsgálja a számítógépek és az internet hatásait a társadalmi struktúrákra, a gazdaságra vagy akár az egyénre, illetve ezek beépülését az oktatás és a felsőoktatás szövetébe. Az IKT eszközöket és a közösségi média felületeit napjainkban már a teljes pedagógiai és tanítási-tanulási folyamatban használják, sőt az oktatás minden szereplője által elérhetővé és kívánatosá válik a használatuk (Byungura et.al. 2016).

Tapasztalhatjuk felsőoktatásban oktatóként, kutatóként, hogy egyre hangsúlyosabbá válik az emberi erőforrás használatához az IKT-infrastruktúrapotenciál kiépítése az egyetemeken, kezdve a felsőoktatás-politikától a végrehajtásig (Byungura et.al. 2016). Tervezett előadásunk az IKT-kapacitásépítési stratégiák oktatói és hallgatói szintű leképeződését vizsgálja és mutatja be mind az elméleti, mind a gyakorlati intézményi IKT struktúra és lehetőségek alapján két intézmény összehasonlításában: a Debreceni Egyetem BTK Nevelés és Művelődéstudományi Intézete és az Universitas 'Aisyiyah (UNISA) Yogyakarta. Az előadásunk során a két intézmény összehasonlításában bemutatjuk, hogy az IKT használatának oktatási szintű stratégiái, maguk az-eszközök, valamint a közösségi média platformjai segítségével a felsőoktatás rendszerében is kiépülhetnek szociális interakciók a hallgatók az oktatók, valamint az adminisztráció között. A két felsőoktatási intézmény gyakorlatát megvizsgálva láthatjuk, hogy az eltérő információs társadalmi szocializációs ágensek eltérő pedagógiai gyakorlatot, intézményi hozzáállást valamint hallgatói használati mintázatokat alakítanak ki különböző társadalmi berendezkedésekben. Az adott társadalom kulturális erőtere nagyban befolyásolja az oktatási rendszerbe beépülő használatot, a nyelvezetet, a programok felületén és az applikációk szintjén megjelenő gyakorlatot.

Előadásunkkal célunk két földrajzilag és szocioökonómiailag eltérő intézményben kialakult online közösségi tanulási formák és a kommunikáció fejlődésének nyomon követése. Be szeretnénk mutatni, hogy melyek azok a formális és informális kommunikációs módok, felületek, amelyeket az elmúlt dekádban az információs társadalmi átalakulás életre hívott az intézményekben, mely pontokon tapasztalhatunk globális azonosságokat és lokális eltéréseket. Alapfeltevésünk, hogy bár az IKT használat globálisan betört az oktatás és a felsőoktatás rendszerébe, ugyanakkor kultúrafüggő eltéréseket tapasztalhatunk a tényleges megjelenési formák és gyakorlatok között.

ALGORITMIZÁLÁS, KREATIVITÁS, ROBOTIKA

Kiss Róbert

Bányai Júlia Gimnázium, Kecskemét

robekiss@gmail.com

Az algoritmikus gondolkodás az emberi tevékenységek természetes összetevője, áthatja a mindennapokat, így fejlesztése fontos az oktatási gyakorlatban is. Az iskolában az informatika (digitális kultúra) és a matematika területe az, ahol legjellemzőbben és legtisztábban jelenik meg az algoritmizálás. Adottak tehát azok a területek, például a kódolás (programozás), ahol leghatékonyabban fejleszthetnénk az ilyen gondolkodást, de az absztrakció miatt az életkori sajátságok korlátozzák a lehetőségeket. Ugyanakkor a szoftvertechnológia és az oktatási módszertan alkalmazkodni tud ezekhez a korlátozásokhoz, sőt alkalmazásuk új lehetőségeket is nyit.

A fejlesztés tervezésekor és a gyakorlati megvalósítás során felmerül számos fontos kérdés.

- Milyen életkorban, milyen technikai és pedagógiai eszközökkel lehet hatékonyan fejleszteni az algoritmikus gondolkodást?
- Milyen szintig lehet eljutni a fejlesztésben általánosan vagy egy tehetséges diák esetén?
- Egy bizonyos szint felett hogyan függ össze a kreativitás és az algoritmizálás?
- Mi a kapcsolat a problémamegoldással vagy annak egy fontos összetevőjével a hibakereséssel?
- A kreatív eszközök (pl.: robotika, robotok) mennyiben segítenek az algoritmusok megalkotásában, vagy éppen gátló tényezőként is működhetnek?
- A tanulási motivációra mennyire hat mindez pozitívan?
- Mik a nemzetközi trendek, feladatok, kihívások az algoritmizálás, robotika területén a közoktatásban?

Az elméleti kutatások megteremtik az alapokat, de az oktatási gyakorlat még jelentős lemaradásban van. Gyökeresen új oktatási szemléletre van szükség az eredményes fejlesztéshez. Nem csak a tanári oldalról szükséges az innováció, hanem a diákok részéről is új szemléletmód és tantárgyak fölötti komplex kompetenciák szükségesek a sikeres projektekhez. A nemzetközi versenytapasztalatok (főleg a távol-keleti országok kapcsán) alátámasztják mindezt.

20 év robotika oktatási gyakorlatának tapasztalatai és mintegy 10 világverseny nemzetközi fordulójában látottak alapján próbál az előadás gyakorlati példákon keresztül választ keresni a fenti kérdésekre, de valójában sok esetben csak újabb kérdések merülnek majd fel.

A KÖZÖSSÉGI TANULÁS EGY JÓ GYAKORLATA A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEMEN

Korpićs Márta Katalin

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Korpićs.Marta.Katalin@uni-nke.hu

Ahogy minden szervezet, a felsőoktatási intézmények is állandó változási, fejlődési nyomás alatt vannak (Budevici-Puiu, 2020), ezek a változások azonban sokszor lassan és feszültségekkel terhelve mennek végbe (Edge, Monske, Boyer-Davis, VandenAvond, & Hamel, 2022). Erős és váratlan külső tényező volt a Covid-19 időszaka, amely több féléven keresztül is érintette a felsőoktatást. A pandémiás helyzetre adott felsőoktatási válaszokkal és reagálásokkal kifejezetten nagyszámú tanulmány foglalkozott a Covid első hulláma óta. Magyarországi viszonylatban oktatói és hallgatói reakciók mérése történt meg (Bajnok-Kajtár 2022; Benedek 2020; Jarjabka 2020; Czirfusz et al 2020; Gonda 2020; Hargitai et al 2020; Sipos et al 2020; Szabó et al 2022). Nemzetközi viszonylatban is sok kutatás reflektált a kialakult helyzetre és a különböző szereplőktől kapott visszajelzésekre (Abebaw 2020; Azzí-Haas-Tigran 2020; Caron 2020, Conto et al 2021). A járvány utáni helyzet a felsőoktatási intézményeket változtatásra ösztönözte. Kalantzis-Cope (2020) radikális véleménye szerint a felsőoktatás a járvány nélkül is a strukturális válság jeleit mutatta, ők a jelenléti oktatás megváltoztatásában látják a változás irányát.

Az előadásban egy hazai speciális oktatási portfólióval rendelkező intézmény – Nemzeti Közzolgálati Egyetem (Egyetem) – jó gyakorlatát mutatom be, amely kezdeményezés mintaként szolgálhat más felsőoktatási intézmények számára is. A kezdeményezés a Kreatív Tanulás Program (továbbiakban KTP) részeként indult el 2021-ben és minden évben meghirdetésre kerül. A jó gyakorlat egy pályázati forma, amelynek során a tanszékek egy előre meghatározott és meghirdetett kritériumrendszer alapján bemutatják tanszéki innovatív, kreatív megoldásaikat. A nyertes tanszékek pedig a Díj odaítélését követő évben workshopok keretében mutatják be jó gyakorlataikat az Egyetem oktatói számára. A Díj bevezetése több szempontból hasznosul az Egyetem oktatási gyakorlatában. A tanszék számára lehetőséget biztosít a jó gyakorlatok bemutatására és megosztására, a nyilvánosság bevonásával és egyben támogatja is ezen tanszégeket a Díjhoz kapcsolódó nyereményeken keresztül. A workshopok bekerülnek a KTP oktatásmódszertani fejlesztési közé, a közösségi tanulás lehetőségét ajánlva fel a többi kolléga számára. A Díj egyben a hallgatók felé is jelzi az adott tanszék elkötelezettségét az innovatív oktatási módszerek alkalmazásában. A KTP honlapján figyelemmel lehet kísérni az évről évre megtartott workshopokat és azok tartalmát.

LESSONS LEARNT FROM A SURVEY DURING COVID-19 AT THE FACULTY OF LAW ENFORCEMENT, UPS

Kovács Éva, Ürmösné Simon Gabriella

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

kovacse@uni-nke.hu, simon.gabriella@uni-nke.hu

The years 2020 and 2021 were intertwined with health, social and educational challenges induced by the Covid-19 pandemic, both domestically and internationally. The students of the Faculty of Law Sciences of the University of Public Service - including future investigators, represent a unique segment of the higher education population. We investigated how educators and students coped with digital teaching during the pandemic and what impressions, achievements and difficulties they faced.

To plan our research, it was necessary to map relevant domestic and international surveys. This focused on the practical application of questionnaire surveys and their criticisms. To discover experiences of international distance education during the pandemic, we used methods and results from the Far East and neighbouring countries. We reviewed the publications on domestic surveys, with particular attention to the proposals based on nationwide research.

According to our hypotheses, online education will have more negative returns than positive ones. Our assumption is that the obstacles of the online environment will slow down education, as well as the receptiveness of students. We assumed that, in general, a significant difference could be shown between the attitudes of students and teachers. We formulated our assumptions independently for each pair of questions, also pointing out that the given aspect, examined from two sides, is judged more negatively by the instructors than by the students.

In the online spring semester of 2021, we conducted a hybrid research with a five-grade Likert scale and a guided set of questions, for which we chose the Google questionnaire as the instrument. We reached the students as well as a wide range of the faculty's instructors and considered the incoming responses of 216 students and 72 lecturers as a sample, which adequately represents the citizens of the faculty.

In the next phase, we analysed the received text responses and numerical data. This volume required various methods of analysis, including categorization by topic, accurate counting, documentation and final synthesis of the number of responses and the positive-negative response ratio.

The numerical data are represented by the questionnaire program in pie charts, which have been standardized in tables. Then they were subjected to statistical analysis. We compiled 6 pairs of questions that examine the same topics - teaching/acquiring course material, online/offline preference, help, motivation, concentration, distractions. To verify our hypotheses, we performed F-test, t-test, and Welch-test analyses. With the help of these, we showed a significant difference between teacher and student attitudes in the case of 3 investigated aspects, while not in the case of the other three.

The usefulness of the research also lies in the fact that we also make recommendations for further digital education, providing an outlook and a protocol.

A DIGITÁLIS SZÖVEGÉRTÉS FEJLESZTÉSÉNEK MÓDOZATAI A DIGITÁLIS KULTÚRA TANTÁRGY TANKÖNYVEIBEN TALÁLHATÓ FELADATOKBAN. HIÁNYOK ÉS LEHETŐSÉGEK

Kubinger-Pillmann Judit, Györe Géza, Bognár Amália

Pannon Egyetem Humántudományi Kar Digitális Módszertani Intézet

judit.pillmann@gmail.com, gyore.geza@btk.uni-pannon.hu, bognar.amalia@btk.uni-pannon.hu

A Digitális kultúra tantárgy a 2020-as Nemzeti alaptantervben jelent meg először. A tantárgyhoz 3. osztálytól 11. osztályig elkészült egy tankönyvsorozat, amelyet jelenleg a közoktatásban alkalmaznak. Egy tankönyv esetében elengedhetetlen, hogy a benne szereplő feladatok szövegezése, fogalomhasználata megfelelő legyen, hiszen ez szoros összefüggésben áll a szövegértés kérdéskörével. Elhanyagolhatatlanul fontos ez egy új tantárgy esetében, főként akkor, amikor a tantárgynak erőteljesen tantárgyközi szerepe is van.

Kutatásunkban vizsgálat tárgyává tettük a teljes Digitális kultúra tankönyvcsaládot, de előadásunkban a 3. és a 8. évfolyam számára készült tankönyveket mutatjuk be részletesen. Elemzésünk nyelvi, tipográfiai és didaktikai szempontokat is számba vesz, azaz igyekeztünk globális áttekintést adni a tankönyvekre. Elemzésünkben kitérünk arra, hogy a választott évfolyamokon a tankönyv mely témaköre/témakörei helyeznek hangsúlyt a digitális szövegértés fejlesztésének kérdésére, valamint a könyvekben megjelenő feladatok hozzájárulnak-e és ha igen, milyen mértékben a digitális szövegértés fejlesztéséhez.

Eredményeink alapján megállapítható, hogy a tankönyvi feladatok számos ötletes, jó feladatot tartalmaznak, de nyelvi vonatkozásban szükséges volna a pontosítás, a precízebb nyelvi megformálás, hiszen ezzel is támogathatnánk a szövegértés sikerességét. A tipográfiának is komoly szerepe van a szövegértés szintjének megfelelő differenciálása támogatásában, még több olyan feladatra lenne szükség, ahol már a feladatok megfogalmazása utal a tantárgyközi és szövegeközi kapcsolatokra, sokkal több olyan feladatra lenne szükség, ahol többszörös szöveggel találkoznak a diákok, hatékonyabban ki kellene használni a digitális eszközháttér lehetőségeit, gyakrabban lenne szükség olyan feladatmegfogalmazásokra, ahol egyrészt a tankönyv képi illusztrációs anyagát használnák fel, másrészt pedig bekapcsolnák a szöveg – kép egységbe a hang építőelemét is. A tankönyvek robotikával foglalkozó részében a tanulók egy új nyelvvel, 3. osztályban a kódolás, míg 8. osztályban már a programozás nyelvvel ismerkednek meg. Így az itt lévő feladatok szövegezése során még hangsúlyosabbá kell tenni az (anyanyelvi) szövegértést elősegítő elemek megjelenítését. Több olyan feladatra, van szükség, amelyek az értő olvasást segítik elő amellet, hogy aktív cselekvésre ösztönzik a tanulókat.

Kutatásunk összefoglalást ad arról, hogy a közoktatásban a digitális kultúra tantárgy a tankönyvek révén mekkora teret enged a digitális szövegértés fejlesztésének, továbbá javaslatokat adunk a fejlesztés további lehetőségeire is.

DIGITÁLIS ESZKÖZÖK LEHETSÉGES ALKALMAZÁSA 6-10 ÉVES KORÚ GYERMEKEK TRANSZVERZÁLIS KÉSZSÉGEINEK FEJLESZTÉSÉBEN

Kulman Katalin

ELTE TÓK, MDOE

kulmankata@gmail.com

A transzverzális kompetenciák alatt azokat a kompetenciákat értjük, amelyek a köznevelés során nem csak egyetlen tantárgyhoz kapcsolhatók, mivel a fejlesztésük megvalósulásához a különböző tudományterületeken átívelő folyamatokra van szükség. A Nemzeti alaptantervben (Nat 2020) kulcskompetenciaként megjelenő 21. századi kompetenciák mellett vannak még továbbiak is, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az iskolapadban ülő generáció felnőtt élete sikeres és boldog legyen. A transzverzális kompetenciák, mint például a kommunikáció, az együttműködés, a problémamegoldás vagy az érzelmi intelligencia kapcsolódó készségei, nélkülözhetetlenek a munka világában és a magánéletben egyaránt.

A pedagógusok munkájának kiemelt szerepe van abban, hogy megfelelő módon fejlesszék a rájuk bízott gyermekeket. A tanítási-tanulási folyamatban egyre kisebb szerepet kell játszania egy adott tudásterülethez köthető kompetencia fejlesztésére fókuszáló tevékenységnek és helyette a transzverzális kompetenciák integrált fejlesztésének kell meghatározóvá válnia (Katona, 2020).

Egy Erasmus+ Iskolai stratégiai partnerségi projekt keretében a résztvevők célja annak vizsgálata, hogy a 6-10 éves korú gyermekek transzverzális kompetenciáinak fejlesztése miként valósul meg az iskolában, illetve melyek azok a kompetenciák, amelyeket a pedagógusok annak ellenére sem tartanak fontosnak, hogy az adott korcsoportban már érdemben fejleszthetők lennének.

Egy – a partnerországok mindegyikében, alsó tagozaton tanító pedagógusok körében felvett – online kérdőíves (Google Forms) felmérés eredményeit felhasználva többek között módszertani segédletet és erre épülő tanártovábbképzési anyagot dolgoznak ki a résztvevők. A szakmai anyagok célja a 6-10 éves korosztályt tanítók munkájának támogatása a 21. századi kompetenciák fejlesztésének iskolai gyakorlatában, kiemelet figyelmet fordítva azokra a készségekre, amelyeket a tanítók fontosnak tartanak, de mégsem foglalkoznak ezekkel. A segédlet részei: az alkalmazható digitális játékok, az online tanítás-tanulás támogató eszközök és a kommunikációt támogató anyagok.

Az előadás középpontjában a kérdőíves vizsgálat eredményei alapján kiválasztott kompetenciák és a fejlesztésüket segítő online tanítás-tanulás támogató eszközök vannak. Bemutatásra kerülnek a választott digitális eszközök – mint hatékony pedagógiai segédeszközök – jellemzőik, valamint alkalmazásuk módja a választott kompetenciák fejlesztése érdekében. Az előadás hangsúlyozza a digitális eszközök pedagógiai előnyeit, továbbá rámutat arra, miért ideálisak az alsó tagozaton tanító pedagógusok számára a választott kompetenciák sikeres fejlesztéséhez.

HOW TRAINEE TEACHERS FLIP THEIR CLASS

Menyhei Zsófia

Károli Gáspár Református Egyetem

menyhei@yahoo.com

Flipped learning has attracted much attention in the past decade or so, both as a research topic and as an instructional approach worth trying in various teaching contexts (Hwang et al. 2019). In this learner-centered model learners acquire content knowledge before class in their own time and at their own pace, e.g., through input videos, which leaves enough in-class time for expanding and applying this knowledge in personalized or collaborative activities (Bergmann & Sams, 2023; Hamdan et al., 2013). Flipped learning therefore supports contemporary views of learning and carries the potential to develop learners' higher-order thinking skills in class (Lee & Martin, 2020). To date, several studies have been carried out in both K-12 and higher education contexts, including in teacher education, inquiring into learners' attitudes to the model, as well as its possible impact on their motivation and learning outcomes. However, there is a shortage of studies that provide a detailed account of the actual classroom practices employed in the flipped format, while research on how teachers apply their knowledge of flipped learning is also scarce. The presented study aims to fill both of these gaps.

The study was conducted in a Computer-Assisted Language Learning (CALL) course for trainee teachers of English as a Foreign Language at Károli Gáspár University. In order to provide context for the findings, the course itself is first briefly described in the presentation. Data collection was carried out with the help of (1) lesson plans for a flipped lesson created by the participants (N=46), and (2) a written interview - both of which were submitted at the end of the course. The aim behind the analysis of the lesson plans was to see the extent to which participants could apply what they have learned about flipped learning during the course. The aim of the written interview was twofold: to get background information on the participants, and to find out about their views in connection with the flipped format in general, and the lesson plan task in particular. During data analysis frequency counts were obtained and percentages were calculated, but data were in large part subjected to qualitative content analysis, which resulted in the emergence of three categories of lesson plans.

Findings reveal that while 48% of the lesson plans follow an effective flipped classroom design, the majority of the submissions fail to adhere to the design principles of the model, and are therefore identified as weak flipped or not flipped. The distinct characteristics of these groups of submissions are discussed, including examples from the participants' work. The possible reasons behind these findings are then explored before outlining the conclusions that can be drawn from the study.

TÖRTÉNETI MOZZANATOK A DIGITÁLIS TANULÁS FOLYAMATÁRÓL MAGYARORSZÁGON - A KEZDETEKBEN ÉS NAPJAINKBAN

Molnár György, Fodor Andrea

Óbudai Egyetem, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar, Széchenyi István
Egyetem; Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Neveléstudományi Doktori
Iskola

molnar.gyorgy@uni-obuda.hu, andfod75@gmail.com

„Yesterday is history. Tomorrow is a mystery. Today is a gift.
That’s why we call it ‘The Present’ „Eleanor Roosevelt

Tanulmányunk célja összefoglalóan bemutatni a digitális tanulás történetének legjellegzetesebb fázisait Magyarországon, továbbá rámutatni arra, hogy a kezdetektől tett erőfeszítések sora mely stációkat járta be a mai eredményekért. Ezen túlmenően nem elhanyagolhatók ennek a fejlődési folyamatnak a különböző vetületei és azok interdiszciplinális mivolta sem.

A digitális pedagógia megjelenése már az 1950-as években érzékelhető volt, folyamatos változása pedig még napjainkban is tart, így Eleanor Roosevelt fent idézett szavai időszerűek. Skinner tanulást támogató gépi tanulási elmélete 1958-re datálódik (Skinner, 1958), Thorndike tanulási törvényei pedig mára maximálisan beépültek korunk fiataljainak mindennapi életébe (Virág, 2013). Magyarországon ugyanebben az időszakban számtalan nagynevű gyakorlati szakember kereste a modernebb adatkezelés lehetőségeit, a mai informatikai és technológiai megoldások alapjait. Neumann János és Kandó Kálmán neve mélyen egybeolvadt a magyar (és a nemzetközi) informatika és technológia fejlődésével, de a Kürti testvérek neve is ismerős lehet sokaknak adatmentés területén bejegyzett világszabadalmuk miatt.

A jelentős múltbeli vívmányok bemutatását követően a XXI. század legfonosabb eseményeit, kutatási eredményeit mutatjuk be, elemzzük az IKT nyújtotta lehetőségeket és az okoseszközök oktatásban betöltött szerepét (Molnár, 2013, 2014). Végezetül áttekintjük röviden az Európai Unió törekvéseit, a Digitális Európai Cselekvési Terv eddigi eredményeit, illetve az oktatás jövőbeli lehetőségeit (Molnár, 2022).

Ez az áttekintés segítséget nyújthat a digitális oktatás és tanulás egyes szakaszainak értelmezésében, alkalmazott eszközrendszerének jelenlegi és jövőbeli felhasználási lehetőségeiben.

TANULÁSI TECHNIKÁK ÉS MOTIVÁCIÓK FEJLESZTÉSE A HALLGATÓK KÖRÉBEN A FELSŐOKTATÁS BÁZISÁN

*Molnár György^{1,3}, Nagy Enikő¹, Nagy Katalin², Benyák Anikó³,
Pongrácz Attila³, Petzéné Tóth Szilvia³*

¹ Óbudai Egyetem, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar, ² Óbudai Egyetem, Neumann János Informatikai Kar ³ Széchenyi István Egyetem
molnar.gyorgy@uni-obuda.hu, nagy.eniko@nik.uni-obuda.hu, nagy.katalin@kvk.uni-obuda.hu

Előadásunk fókuszában a tanulási stílusok, a tanulási technikák és a motivációs adottságok felmérése és bemutatása áll a felsőoktatásban tanuló hallgatók körében. A tanulási technikák és motiváció fejlesztése rendkívül fontos a hallgatók számára a felsőoktatás során. Ezek a tényezők hozzájárulnak a hatékony tanuláshoz, az eredményes teljesítményhez, a hallgatók általános jólétéhez, a belső motivációjuk kialakításához és fejlesztéséhez. A motivációs elméletekkel és azok hatékonyságával is jó néhány külföldi és hazai oktató-kutató szakember dolgozott ki elméleti vagy gyakorlati modellt. Ilyen volt John Keller (2018), aki a többszintű tanulási folyamat elméletét fejlesztette ki, vagy Réthy Endréné (2003), aki szerint a tanítás megfelelő minőségével és az ebből következő eredményes tanulással kell motiválni a tanulót. A fiatal kutatók közül még meg kell említenünk Balázs Brigittát (2023), aki megfigyeléseket végzett különböző elektronikus tanulási környezetekben saját mérőeszköz kialakításával a tanulói motiváció és eredményesség feltárásához. Az innovatív pedagógiai és technológiai megoldások körében pedig Molnár György (2022) tesz javaslatokat írásában. Kutatásunk középpontjában egy empirikus mikro vizsgálat áll, amelyet az első féléves mérnökhallgatók körében végeztünk el 2023 őszén. A mérőeszközként használt kérdőíves felmérésünk két egymásba ágyazott kérdőív alkotta, amelyet egy alapozó tantárgyunk keretében töltöttek ki a hallgatók. Az egyik a hallgatói motivációra, a másik a tanulástechnikákra vonatkozott. A motivációs kérdőívet összesen N=149-en, míg a tanulástechnikai kérdőívet N=59-en töltötték ki. A két kérdőívet egy háttérváltozókat is tartalmazó felméréssel egészítettük ki. A kapott eredmények egyfelől a motivációs együttható meghatározásával azt mutatták, hogy hallgatóink 61,9%-a belső motivációval rendelkezik, míg 38,1%-a beépült vagy külsővel. A másik kérdőív alapján pedig a munkaszervezési hatások meghatározásával azt kaptuk, hogy a hallgatóink 76,8%-a 0,5 feletti erősebb korrelációs szintet mutatott. Általánosságban elmondható, hogy az oktatási intézményeknek és oktatóknak érdemes folyamatosan figyelemmel kísérniük a hallgatók reakcióit és igényeit, valamint alkalmazkodniuk a változó körülményekhez a tanítási módszerek és támogatási intézkedések terén. A kapott számszerűsített eredményeink alapján a jövőben megfogalmazhatjuk előremutató javaslatainkat az oktatási módszer, a meglévő tantárgyi programleírások, tananyagtartalmak, valamint a teljesítményértékelés követelményeivel kapcsolatban.

ALGORITMIKUS GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE EGY NEMZETKÖZI ROBOTÉPÍTÉSI ÉS -PROGRAMOZÁSI VERSENY SEGÍTSÉGÉVEL

Námesztovszkei Zsolt

Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar

namesztovszkeizsolt@gmail.com

Az előadásban a szerző elsősorban azt elemzi, hogy hogyan fejleszthető az algoritmikus gondolkodás egy nemzetközi robotépítési és -programozó verseny felkészülési- és versenyszakaszában. A World Robot Olympiad robotika versenyen a versenyzők életkora 6 és 19 év között mozoghat és a feladatok alapvetően a pályaelemek átmozgatása köré épülnek fel, amelyeket a LEGO elemekből épített robot kell, hogy elvégezzen. A különböző korosztályok feladatainak megoldásai során hangsúlyosan jelenik meg a tudatos tervezés, a helyes stratégia és a megfelelő lépések megválasztása, a feladatok elvégzésének optimális sorrendje, valamint a folyamatos hibakeresés és hibajavítás. A feladatok megoldása – a hozzá tartozó robottal és szoftverrel – már a legfiatalabbak kategóriáinak esetében is lehetővé teszi, az algoritmikus gondolkodás tudatos fejlesztését. A verseny nem formális oktatási környezete és ebben a kompetenciák fejlesztése áthidalhatja a szakadékot a gyorsan változó versenypiaci igények és elvárások, illetve a sokkal lassabban változó, reagáló oktatási rendszer között.

Az algoritmikus gondolkodás mellett, a felkészülési és a versenyszakaszban fejlődnek a tanulók digitális kompetenciái, valamint a soft skill-ek is. Utóbbiak kiemelten fontos kompetenciák a 21. században, közülük a legfontosabbak a következők: csapatmunka-készség, kommunikációs készség, problémamegoldó képesség, kreativitás. Ezen kompetenciák fejlesztése mellett a verseny kiemelt célja, hogy népszerűsítse a matematika, a természettudományi, a műszaki és az informatikai (STEM) tudományterületeket is. A verseny során megjelenő randomizáció, a meglepetés szabályok, valamint a 2nd Day Challenge felkészíthetik a tanulókat a VUCA világ kihívásaira is, amely kiemelten fontos követelmény a versenyszféra irányából az oktatási rendszerek felé.

KÖZÖSSÉGI OLDALAK FELHASZNÁLÓI MINTÁZATAI A DEMOKRATIKUS ELKÖTELEZŐDÉS MENTÉN

Pacsuta István

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

pacsuta.istvan@uni-eszterhazy.hu

A XXI. század elején jól érzékelhető, hogy a társadalmi változások, generációváltások felgyorsultak. A különböző képzeletbeli vagy valós korszakok leírásának fontos eleme, hogy a fiatalok társadalomban betöltött szerepe változóban van, „ifjúsági korszakváltásnak” lehetünk tanúi (Mead 2006), az ifjúság önálló csoportot alkot a társadalmi struktúrában, ennek alapja a kulturális különállás (Zinnecker 2006). Ebben a korszakváltásban felértékelődik az iskolában/felsőoktatásban töltött idő (Gábor 2006).

A 2021-es közép-európai ifjúságkutatás (Bíró-Nagy–Szabó, 2021) alapján úgy tűnik, hogy a magyar fiatalok identitáselemeként is értelmezhető félelmeit alapvetően a posztmaterális ügyek uralják, mint a klímaválság, a korrupció, vagy éppen a társadalmi igazságtalanság. (Szalóki & Kerpel-Fronius 2021) Ennek ellenére a felsőoktatásban tanuló fiatalokat korlátozott mértékben érdeklí a politika, a teljesen apolitikus fiatalok aránya 2020-ban 33 százalék. (Marián, 2021) A politikától, politikusoktól való elfordulás nem meglepő eredmény, ezt korábbi kutatások is feltárták. Maga a fogalom is egy jelentős erodálódási folyamaton ment keresztül. (Laki-Szabó, 2014)

A felsőoktatásban lévő hallgatók politikai és közélet iránti érdeklődése a jövő társadalmának demokratikus berendezkedése szempontjából igen fontos tényező. Az, hogy a következő generációk értelmiségi csoportjai milyen közéleti, politikai attitűdökkel rendelkeznek, ezek az attitűdök milyen szocializációs hatások mentén formálódnak, milyen főbb ideáltípusokkal írhatók le a felsőoktatásban lévő hallgatók, szintén fontos kérdés.

A teljes magyar ifjúságra vonatkozó kutatás eredményeivel összehasonlítva megállapítható, hogy a felsőoktatásban levő hallgatók elkötelezettebbek a demokratikus értékek iránt, ez a tendencia a 2011-től vizsgált időszakról egyre erősödik. Belső arányait tekintve a hallgatók kétharmada elkötelezett a demokrácia intézményével kapcsolatban, annak ellenére, hogy az azt „működtető” politikai osztállyal kapcsolatban jelentős ellenérzéseik vannak. A felsőoktatásban lévő hallgatók majd’ kétharmada, 60%-a nem bízik meg a politikusokban.

Vizsgálatunkban arra tettünk kísérletet, hogy a demokráciához, mint értékhez való viszony alapján meghatározott hallgatói csoportokat a közösségi oldalak felhasználói mintázatával összevessük. Mintánkat a 2020-as ifjúságkutatás (A Társadalomkutató Kft. engedélyével) nappali tagozaton tanuló hallgatói jelentették, N= 966 fő. Feltételezésünk szerint a demokrácia iránt elkötelezettebb hallgatók esetén a közösségi oldalak felhasználói szokásai tudatosabb mintázatot követnek. A demokrácia iránt kevésbé elkötelezett hallgatók esetén inkább „sodródó” jellegű a közösségi oldalak felhasználói mintázata.

PEDAGÓGUSOK REFLEXIÓINAK FELTÁRÁSA MOBILTECHNOLÓGIA ALKALMAZÁSÁVAL KÉSZÜLT TANULÓI ALKOTÁSOK ÉRTÉKELÉSE KAPCSÁN

Sinkovics Ádám

Pécsi Tudományegyetem OTNDI

ado.sinkovics@gmail.com

Az oktatástechnológiának a pedagógiai praxisban használt eszközök vizsgálata mellett része a különböző alkalmazások és tanulási tevékenységeket támogató programok alkalmazási körének feltárása is. Számos hazai és nemzetközi munka rendszerezi az oktatásban alkalmazott IKT eszközöket (Buda 2017), és lehetséges implementációikat a mindennapi pedagógiai tevékenység során (Tóth Mózer, Misley 2019, Winstead 2022). A tanórai infokommunikációs és mobileszközök használatának kiemelt területe továbbá a tanulói tevékenységek értékelése, és a különböző értékelési dimenziók eltérő aspektusainak elemzése (Arató 2018).

A bemutatni kívánt kutatás tanórai tablethasználattal készült tanulói munkák pedagógusi értékelését, és az azokat befolyásoló reflexiókat vizsgálja.

A mobiltechnológia használatával támogatott tanulói alkotások egy longitudinális kutatás keretén belül kerültek értékelésre. A kutatás egyik célja, hogy összefüggéseket tárjon fel a rendszeres, tanórai tablethasználattal járó tanulói tevékenységek, és a tanulási tevékenységeket meghatározó alapkompenciák (Csépe 2020) erősödése között.

Az értékelést végző pedagógusok (N:8) előre meghatározott szempontok alapján Likert skálán pontozták a tanulói munkákat (N:40), az így kapott értékelői pontszámok átlaga képezte a további statisztikai vizsgálatok alapját.

A vizsgálat további célja volt, hogy az átlagpontszámok következtében kirajzolható trendvonal kvantitatív adatait az értékelői reflexiók elemzésén keresztül kvalitatív adatokkal egészítse ki, elősegítve ezzel az eredmények teljesebb körű megértését. A kvantitatív értékelési folyamatban megjelenő pedagógusi reflexiók és gondolkodási minták feltárása elméletvezérelt kategóriaállítással, tartalmilag strukturáló kvalitatív szövegelemzéssel (Sántha 2021) valósult meg. A kialakított kategóriákat az értékelési kritériumrendszer elemei képezték, melyek a következők voltak: saját fogalmazás, szövegstílus, értelmezői szempontok, strukturáltság, feladatmegértés, kreativitás.

A kutatás következtében feltárásra kerültek a pedagógusi értékelési folyamat során alkalmazott egyéni szempontok, melyek számos ponton eltértek az értékelési kategóriák előzetesen kialakított tartalmi elemeitől. Az eredmények ismeretében könnyebbé vált az értékelési szempontok validálása. További eredmény, hogy a kvantitatív adatok tágabb értelmezési keretek közé helyezhetők az értékelői reflexiók feltárásával kiegészített tartalmak elemzésével.

DESIGNING THE SYLLABUS OF AN EDTECH TRAINING MODULE IN TEACHER EDUCATION

Szőke Johanna

Károli Gáspár Református Egyetem

szoke.johanna@kre.hu

Many articles and surveys highlight the advantages of using the flipped model in higher education; however, not many go beyond the positive feedback from students. This talk explores the detailed syllabus design of an edtech training module at Karoli Gaspar University of the Reformed Church in Hungary, with a focus on the flipped classroom model. Four groups of pre- and in-service teacher trainees were introduced to flipped learning and teaching through first-hand experience. While studying in a solely flipped setup, their assessment included a task which evaluated their ability to design an entire flipped lesson, including an interactive video that provides flipped input. The flipped and synchronous stages followed the common design characteristics listed by Abeysekera & Dawson (2015). The asynchronous sections were delivered through a website, called Nearpod. In-person sessions involved dynamic activities based on pre-class responses, enhancing engagement. Assessment relied on a points-based system, fostering learner autonomy. Student feedback indicated overwhelmingly positive perceptions of this model, but also highlighted how time-consuming trainees feel this approach is, and the potential dangers of using the model in less technically developed areas. This presentation also provides a comprehensive exploration of syllabus design principles and their application in this edtech training module. Overall, this presentation serves as a valuable resource for educators aiming to transform their teaching practices through the use of innovative technologies.

INNOVÁCIÓS LEHETŐSÉG A TESTNEVELŐ TANÁRKÉPZÉSBEN

Tamás-Szóra Lóránd, Béki Piroska

ELTE NDI, ELTE PPK ESI

tamas.szora.lorand0330@gmail.com, beki.piroska@ppk.elte.hu

Bevezetés: Napjainkban a konstruktív oktatási környezet egyre erőteljesebben jelenik meg a mindennapok gyakorlatában, ahol az IT eszközöknek is kiemelt szerepet kell biztosítani. Ainley (2002) és Şahin (2014) egyaránt kiemeli az informatika pozitív szerepét az iskolákban, utóbbi az informatika tanulást fokozó és a tanulókat motiváló képességét hangsúlyozza. Ez alól a testnevelés sem lehet kivétel. Számos tanulmány vizsgálta az informatika használatát a testnevelés tantárgyban, különös tekintettel a tanárhallgatók tantárgyi ismereteinek fejlesztésére (Smith, 2001), a testnevelés tantervbe való integrálásának előnyeire és kihívásaira (Sharma, 2023). Az elmúlt években egy 5 fős munkacsoport a szertorna sportban létrehozott egy új, digitalizált edzés applikációt, a GymTrack Word-öt aminek segítségével nemcsak az edzők szembesülnek a sportolók teljesítményével az edzések során, hanem maga a sportoló is objektív adatok tükrében láthatja az edzés munkáját (Bordán, 2022). Az applikáció alkalmas lehet arra, hogy a testnevelő tanárképzésbe is használják azáltal, hogy a követelményeknek megfelelően átalakítják. Ezáltal a hallgatók, mint felhasználók megismerik eme IT eszközt, annak objektív visszajelzéseit, valamint a leendő tanárok önmagukon érezhetik egy külső edzésszükség motiváló hatását, és megismerik az oktatás hatékonyságának fejlesztési lehetőségeit.

Anyag és módszer: Kutatásunk során készítettünk egy pilot studyt az ELTE PPK testnevelő tanár képzésén (N=10) az applikáció programjának kisebb átalakítása után a torna kurzuson. A rendszer itt is, mint a torna sportágban versenyző gyermekek esetén önbevalló, önreflexió útján történik. Az adatokat a hallgatók saját okostelefonjaikon rögzítették, amit az oktató saját készülékén már statisztika formájában lát.

Eredmények: A csoport az órák alkalmával használta az applikációt és az oktató által használt szaknyelvi kifejezések mellett a hallgatók, gyorsan, hatékonyan kikeresték az adott elemet, és már fel is jegyezték (a pihenő időben), hogy mennyit csináltak, és hogy mennyi lett ebből sikeres.

A vizsgálat során a hallgatók az app pozitív, motiváló hatásáról számoltak be, ugyanakkor elhangzottak negatív kritikák is, melyek további fejlesztési lehetőségre mutattak rá.

Következtetések: Meglátásom szerint az app használatát egységesíteni kellene az egyetem testnevelő tanárképzéseiben, hogy átfogóbb képet kaphassanak a fejlesztők a problémákról a hallgatói véleményezésen keresztül. A képzés alatt a hallgatóknak lehetőséget kell biztosítani az ilyen és ehhez hasonló új digitális eszközök használatára, amely a testnevelés oktatásban és annak pedagógia feladataiban új perspektívát nyújthat.

DIGITÁLIS NYELVTANULÁSI ALKALMAZÁSOK ELEMZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Thékes István

Gál Ferenc Egyetem

jerrythekes@gmail.com

A Duolingo 2011-es indulása óta a felhasználók kritikus tömege és több százmillió nyelvtanuló használja mobiltelefonját nyelvtanulásra. Míg Thornbury (2017) a nyelvtanulás módszerek utáni korszakáról beszél, a nyelvtanulók új generációja nőtt fel, akik már nem szoktak hozzá a hagyományos, tanár által vezetett nyelvtani magyarázó órákhoz. Éppen ellenkezőleg, elvárják, hogy a nyelvtanulási folyamatok a számukra ismerős és kényelmes online térben történjenek. Ez különösen a Covid-19 világiárvány kezdete óta igaz. Ezt a jelenséget számos fejlesztő ismerte fel, és az elmúlt évtizedben több ezer nyelvtanulási alkalmazás jelent meg a piacon. Mindegyik alkalmazás forradalminak, innovatívnak és hatékornak vallja magát, mégis viszonylag kevés empirikus vizsgálatot végeztek hatásuk vizsgálatára. Előadásunkban ismertetjük azt a néhány empirikus tanulmányt, amelynek szerzői az elmúlt tíz évben a nyelvtanulási alkalmazások hatását vizsgálták (pl. Vesselinov & Grego, 2019; Suwandi, 2020, Jiang et al., 2020, Zamzani, 2019; Liya Astarilla, 2019).

Kutatásunk célja az volt, hogy összehasonlítsuk a legelterjedtebb nyelvtanulási alkalmazásokat, és tudományos-szakmai értékelést adjunk. Előadásunkban a tíz legnépszerűbb nyelvtanulási alkalmazást ismertetjük: 1) Duolingo, 2) Busuu, 3) Babbel, 4) Rosetta Stone, 5) Memrise, 6) Mondly, 7) Rocket Languages, 8) Xeropan, 9) Pimsleur és 10) FluentU.

A tíz alkalmazás listázása három fő szempont alapján történt: szakirodalom, a fejlesztőkkel folytatott szakmai konzultáció és a digitális nyelvoktatással foglalkozó szakértőkkel folytatott konzultáció.

Mind a 10 alkalmazást egy öt nyelvtanárból álló szakértői csoport használta és próbálta ki egy hónapon keresztül. Egy hónap elteltével konzultáltunk az öt nyelvtanárral, és egy 1-től 10-ig terjedő skálán közösen értékeltük az alkalmazás hatékonyságát, öt olyan kritérium alapján, amelyek elengedhetetlenek egy nyelvtanulási alkalmazás fejlesztéséhez: 1) a Nation -féle modell érvényessége, 2) a produktív készségek (beszéd és írás) gyakorlásának lehetősége, 3) a digitális tanulási tartalom szerkezetének logikája és áttekinthetősége, 4) a feladatok sokszínűsége és 5) a felhasználói élmény (a marketing tudományágban UX-nek nevezik).

Ezen öt kritérium alapján közös döntést hoztunk, és közösen értékeltük az alkalmazásokat. Ennek módszertanát és eredményeit az előadásban ismertetjük. Emellett független külföldi szakértők véleményét is bevontuk az értékelésbe. Összességében azt találtuk, hogy jelenleg a Babbel, a Xeropan és a Pimsleur a három leghatékonyabb alkalmazás. A tantermi implikációk mellett a digitális nyelvtanulás területének jövőjét is vizsgáljuk.

TUDÁSMEGOSZTÓ TANÁRI HÁLÓZAT ÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDTETÉSE AZ ONLINE TÉRBEN

Tóth Andrea

Magyar Digitális Oktatásért Egyesület

toth.andrea.6@gmail.com

A 21. századi digitális technológiák folyamatos változásokat idéznek elő a gazdaságban és a társadalomban. Ezzel párhuzamosan a pedagógus szakma is új kihívásokkal néz szembe. Az információ- és tudástartalom komplexebb és robbanásszerűen növekvő, a tanulói csoportok egyre heterogénebbek, erősödnek a munkaerőpiaci elvárások az oktatással szemben. Mindez a pedagógusok szintjén is előhívta az élethosszig tartó tanulás igényét, egyúttal a szakmai fejlődés egy új lehetséges formáját, a hálózatokban tanulást (Aalst, 1998).

Az előadás első része rövid áttekintést ad a horizontális tudásmegosztás, mint a szakmai hatékonyságot növelő viselkedésforma (Stenius, Haukkala, Hankonen, Ravaja, 2017) és a tudáskérés (Baksa, Báder, 2020) fogalmáról, a szakmai innovációs hálóba kapcsolódás (Setényi, 2009) intézményi és egyéni szintjeiről.

Az előadás a továbbiakban egy hazai példán keresztül tárgyalja egy online tudásmegosztó tanári hálózat építésének és működtetésének szegmenseit. A projekt reflektál arra a pedagógusokban erősödő igényre, melynek lényege a szakmai együttműködés érdekében a kapcsolati hálók megerősítése (Cselik, 2014).

Az adott tudásmegosztó hálózathoz kapcsolódás az önkéntesség elvén alapul, interdiszciplináris jellegét biztosítja a szaktantárgyakon átívelő digitális oktatási módszertanokban való fejlődési igény. Az online szakmai közösség tagjai egymástól kapnak támogatást, visszajelzéseket, megismerhetik egymás jó gyakorlatait, moderált és szükség esetén mentorált, valós idejű fórumokon kaphatnak segítséget konkrét kérdésekben. A szakmai reflexió és önreflexió lehetőségének eredménye a saját tanítási gyakorlat folyamatos jobbá, hatékonyabbá tétele, az egyéni tudás kollektív tudássá formálása révén.

A horizontális tudásmegosztás bemutatásra kerülő módja jelentős szervezési feladatokat igénylő innovatív pedagógia forma (Cselik, 2014), a folyamat során szerzett tapasztalatok megosztására, a projekt várható hozadékainak, az új szakmai ismeretek, információk megszerzésére fordított idő, energia és költség megtakarításának (Tóth, 2006) tárgyalására az előadás utolsó részében kerül sor.

Összefoglalva az előadás áttekinti a pedagógiai szakmai tudásmegosztás egy innovatív, online térben megvalósított formáját. Hazai példán keresztül tárgyalja annak jelenlegi helyzetét, a tapasztalatok ismertetésén keresztül rávilágít sikerekre, nehézségekre egyaránt, felvet jövőbeli lehetőségeket és továbbgondolásra érdemes kérdéseket is.

A TECHNOLÓGIÁRA IRÁNYULÓ AUTONÓMIAI PROFILLAL RENDELKEZŐ MAGYAR KÖZÉPISKOLÁSOK JELLEMZŐI: EGY KLASZTERELEMZÉS EREDMÉNYEI

Zólyomi Anna, Csizsér Kata, Albert Ágnes, Smid Dávid

Eötvös Loránd Tudományegyetem

zolyomi.anna@btk.elte.hu, wein.kata@btk.elte.hu, albert.agnes@btk.elte.hu

Korábbi kutatások szerint a technológián alapuló autonómia a nyelvtanulás sikerének egy fontos tényezője, és ez a tényező egyre inkább előtérbe kerül napjainkban. Ez a fajta autonómia a tanulók tanórán kívüli tanulásával foglalkozik, például az internet és a számítógép nyújtotta lehetőségek kihasználására irányul az angol nyelvtudás fejlesztése érdekében. Így ennek a vizsgálatát tűztük ki a jelen tanulmány céljává. Összesen 1152 magyar középiskolás tanuló vett részt országsszerte a kutatásunkban, ami számos egyéni különbségre fókuszált. A motivációt, az autonómiát, az énhatékonyságot, és a pozitív, valamint a negatív érzelmeket vizsgáltuk az angoltanulásban. A jelen előadás fókuszaképpen a magas technológiával kapcsolatos autonómiájú tanulói profillal rendelkező tanulók csoportját választottuk ki és elemeztük, összesen 437 diák adatait, ami az egész minta 38%-át tette ki. Adatokat két éven át, 2019-től 2021-ig gyűjtöttünk egy már korábban kipróbált és standardizált keresztmetszeti kérdőív segítségével, elsőkörben papír alapon, majd a COVID következtében online formára tértünk át. Az adatokat az SPSS szoftverrel elemeztük, a megbízhatósági elemzések után leíró és következtetési statisztikai számításokat végeztünk. A kombinált klaszterelemzés során érdekes tendenciákat állapítottunk meg, amivel a magas technológiai alapú autonómiával rendelkező diákok jellemezhetőek. Az ilyen profilú diákok többnyire pozitív érzelmeket élnek át a tanórán, negatív érzelmeik nincsenek túlsúlyban, általában motiváltak és magas az énhatékonyságuk. A klasztercsoport validálásaképp és eredményeink mélyebb megértése érdekében szórás-elemzést, regresszió-elemzést, és keresztábrák elemzést is végrehajtottunk az adatokon, ez még jobban megerősített minket az eredmények értelmezésében. Előadásunkban fontos következtetéseket fogunk kiemelni, amiknek gyakorlati hasznát látjuk az angol nyelv tanításában, többek között például kihangsúlyozzuk a technológián alapuló autonómiának fontosságát a középiskolás tanulók körében az angol nyelvtanulás sikerességében.

GYERMEKEK EGÉSZSÉGTUDATOS, ILLETVE KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁSÁNAK FEJLESZTÉSÉBEN HASZNÁLHATÓ ÚJ, ELEKTRONIKUS TANANYAGCSOMAG BEMUTATKOZÁSA

Zsákai Annamária, Molnár Kinga, Varró Petra, Tóth Erika

Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK

annamaria.zsakai@ttk.elte.hu, kinga.molnar@ttk.elte.hu, varro.petra@ttk.elte.hu

2021 szeptemberében alakítottuk meg MTA-ELTE Egészségtudatos Gyermekéért nevű kutatócsoportunkat (<https://egyk.elte.hu/>) egy komplex tananyag kidolgozására. A gyermekek egészség-, média- és környezettudatos magatartásának fejlesztését segítő, ingyen elérhető, online segédanyag-csomag a következő témaköröket érinti: Szexuális felvilágosítás, Egészséges életmód, Szerhasználat, Higiénia, Közösségimédia-használat, ill. Környezettudatosság.

Célunk, hogy a különböző tudományterületek szakértőinek együttműködésével, a tudományterületek vívmányait, új tudományos eredményeit felhasználva a tananyag minél inkább vonzó legyen a gyermekek számára, számos modern, innovatív megoldást tervezünk a tananyagba beépíteni (pl. szabadulószober-struktúra).

A tananyagfejlesztői munkát azzal kezdtük, hogy a gyermekek ismereteit a tananyagcsomag moduljainak témaköreiben egy online kérdőív segítségével felmértük. A kérdőív összeállításakor célunk volt a gyermekek körében leggyakoribb tévhitekre vonatkozóan is információt gyűjteni. Az így összegyűjtött adatok alapján dolgoztuk ki az első modul tananyagát, a szexuális felvilágosításban használható modult, amelyben a legfontosabb anatómiai, élettani ismeretek összefoglalása mellett nagy hangsúlyt fektettünk a témakör tévhiteinek eloszlatását segítő információk bemutatására.

A tananyag Szexuális felvilágosító modulját 2023 márciusára elkészítettük (<https://tuti.elte.hu/>), a további modulokat 2024 év végére kidolgozzuk. Előadásunkban az elkészült tananyag módszertanát, a tananyag összeállításához végzett kérdőíves felmérésünk eredményeit szeretnénk bemutatni.